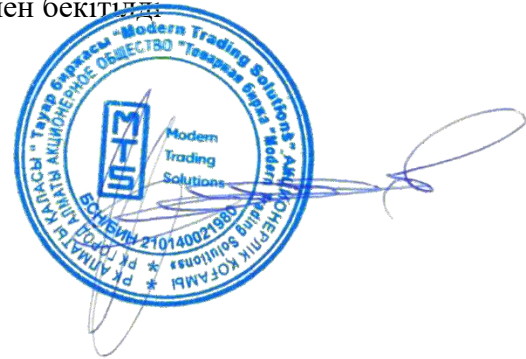

"Modern Trading Solutions "
тауар биржасы" АҚ Директорлар кеңесінің
2023 жылғы 23 мамырдағы
хаттамасымен бекітілді

БРОКЕРЛІК (ДИЛЕРЛІК) ЭТИКА КОДЕКСІ
«Modern Trading Solutions»
«Тауар биржасы» АҚ

Алматы қ.

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Осы "Modern trading Solutions "тауар биржасы" АҚ мүшелерінің брокерлік (дилерлік) әдеп кодексі (бұдан әрі-Кодекс) "тауар биржалары туралы" 2009 жылғы 4 мамырдағы Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – заң) талаптарына, Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м.а 2015 жылғы 30 наурыздағы №280 бұйрығына сәйкес "биржалық сауда қағидалары"(бұдан әрі – биржалық сауда қағидалары), "Modern Trading Solutions" тауар биржасы "АҚ (бұдан әрі – Биржа) ішкі нормативтік құжаттары, Биржаның клирингтік ұйымы Регламентіне" сәйкес әзірленді.
2. Кодексті әзірлеудің мақсаты Қазақстан Республикасының биржалық сауда саласындағы қолданыстағы заңнамасының талаптарын орындау, тауар биржасының электрондық сауда жүйесінде, сауда алдындағы операцияларда және биржа мүшелерінің өз клиенттеріне қызмет көрсетуінің басқа уақыттарында ұйымдастырылатын биржалық сауда – саттық процесінде брокерлердің (дилерлердің) (бұдан әрі-Биржа мүшелері) қағидастары мен мінез-құлық стандарттарын әзірлеу, сондай-ақ оларды қалыптастыру, кәсіпқойлық, биржалық сауда-саттықтың ашықтығы мен бәсекелестігін арттыру болып табылады.
3. Брокерлік (дилерлік) әдеп кодексі Биржаның барлық мүшелері үшін, олар қызметті жүзеге асыратын сауда секциясына қарамастан, сондай-ақ өзге де мән-жайларға қарамастан міндетті болып табылады.
4. Биржа мүшелерінің Кодекс талаптарын орындау жөніндегі міндеті Брокер (дилер) Биржа мүшелігіне қабылданған күннен бастап туындайды және ол шығарылған және (немесе) Биржа мүшелерінен ерікті түрде шыққан күннен бастап тоқтатылады.
5. Кодекс Биржаның Директорлар кеңесінің шешімімен бекітіледі және қолданысқа енгізіледі, жариялық сипатта болады және оны www.webmts.net. интернет-ресурста жариялау арқылы Биржаның барлық мүшелерінің назарына жеткізуге жатады.
6. Кодексте белгіленген нормаларды сақтайтын Биржаның кез келген мүшесі осы нормалардың сақталуын Биржаның басқа мүшелерінен күтуге және талап етуге құқылы.

2. БИРЖА МҮШЕЛЕРІНІҢ ҚЫЗМЕТ ПРИНЦИПТЕРІ

7. Биржа мүшелері өз қызметін биржа ұйымдастыратын биржалық сауда-саттықта жүзеге асыру кезінде мынадай қағидастарды басшылыққа алуға міндетті:
 - a) биржалық сауда саласында да, басқа да салаларда да Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының, Биржаның ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын қатаң сақтау;
 - b) Биржамен, Биржаның басқа мүшелерімен және өз клиенттерімен қарым-қатынаста жосықсыз бәсекелестік фактілеріне жол бермеу;
 - c) биржаға, өз клиенттеріне, сондай-ақ Биржаның басқа мүшелеріне қатысты құпия мәліметтерді, сондай-ақ коммерциялық құпияны құрайтын мәліметтерді жария етуге жол бермеу;
 - d) өз қызметін жүзеге асыру кезінде өз клиенттерімен, Биржамен және Биржаның басқа мүшелерімен қарым-қатынаста өте адал және ашық әрекет ету;
 - e) бейтарап болуға және сыбайлас жемқорлық құрамдас бөліктерінің кез келген көріністерінің жолын кесу;
 - f) өз өкілеттіктері шегінде коммерциялық және өзге де ұйымдардағы қызметтің қолданыстағы заңнамасымен қорғалатын мүдделеріне, мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы бағытталған кез келген әрекеттерді жасамауға және жолын кесу;
 - g) өз қызметін жүзеге асыру кезінде, ең алдымен, клиенттің мүдделерін басшылыққа алуға және өз клиенттерінің мүдделерін өз мүдделеріне қою;
 - h) кез келген іскерлік қарым-қатынаста бейтарап болу;
 - i) клиенттерге ұсынылатын ақпараттың ашықтығын қамтамасыз ету;
 - j) биржада және биржалық сауда-саттықта клиенттердің сенімін сақтау және нығайту;
 - k) тең биржалық сауда-саттықта өзінің де, биржаның да беделін түсіретін кез-келген

әрекетке жол бермеу.

3. БИРЖА МҮШЕЛЕРІНІҢ МІНДЕТТЕРІ МЕН ТЫЙЫМДАРЫ

8. Биржа мүшелері міндетті:

- a) Кодекстің, Заңның, биржалық сауда қағидаларының, Биржаның клирингтік ұйымы регламентінің, Биржаның және Биржаның клирингтік ұйымының өзге де ішкі құжаттарының, сондай-ақ Қазақстан Республикасының өзге де құқықтық актілерінің талаптарын мүлтіксіз сақтауға;
- b) ашықтық пен тиімділіктің өсуіне, сондай-ақ биржалық сауда-саттықтың бәсекеге қабілеттілігін арттыруға ықпал етуге;
- c) биржалық сауда, Биржаны және Биржаның клирингтік ұйымын реттеу саласындағы уәкілетті мемлекеттік органның ұсынымдарын басшылыққа алуға;
- d) биржалық сауда саласындағы қолданыстағы заңнаманың, Кодекстің, сондай-ақ Биржаның және оның клирингтік ұйымының басқа да ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын бұзуға байланысты оның жосықсыз әрекеттерінің салдарын болдырмауға және (немесе) жоюға бағытталған Биржаның барлық нұсқамалары мен нұсқауларын орындауға;
- f) оларды қаржылық шығындарға әкеп соғатын және іскерлік беделіне қауіп төндіретін жағдайларды қоспағанда, оларға жүгінген клиенттерге брокерлік қызмет көрсетуден негізсіз бас тартуға жол бермеуге;
- g) биржалық сауда-саттыққа және өзге де биржалық рәсімдерге байланысты түрлі мәселелер бойынша қызметтік тергеп-тексерулер жүргізген кезде биржаға өзі сұратқан ақпаратты (құжаттарды) беруге міндетті

9. Биржа мүшелеріне тыйым салынады:

- a) биржалық сауда-саттықта өткізілетін тауарларға бағаларды айла-шарғы жасау мақсатында Биржаның басқа мүшелерімен және (немесе) кез келген үшінші тұлғалармен алдын ала сөз байласу бойынша мәмілелер жасауға, сондай-ақ тауар биржасының электрондық сауда жүйесінде өткізілетін тауарларға баға белгілеуге заңсыз ықпал етуге;
- b) биржалық сауданы реттеу саласындағы уәкілетті мемлекеттік органға, биржаға, өз клиенттеріне, сондай-ақ Биржаның басқа мүшелеріне көрінеу жалған, анық емес не бұрмаланған ақпарат беруге;
- c) басқаларға зиян келтіре отырып, белгілі бір клиентке заңсыз артықшылық беруге;
- d) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына, Биржаның ішкі құжаттарына сәйкес құпия санатқа жатқызылған, коммерциялық құпияны құрайтын мәліметтерге тең мәліметтерді жария етуге және (немесе) үшінші тұлғаларға беруге;
- e) биржалық сауда-саттыққа қатысу үшін үлестес немесе алдыңғы брокерлік компанияларды, сондай-ақ адал емес бәсекелестіктің басқа әдістерін пайдалануға;
- f) ақпараттық жүйедегі боттарды, талдаушыларды, порталда автоматты іздеу және өтінім беру жүйелерін қолдануға, олардың қосалқы домендерін www.webmts.net, www.goszakup.kz, www.mitwork.kz пайдалануға;
- g) биржада аккредиттелмеген трейдерлердің биржалық тауарды сатуға (сатып алуға) өтінімдерді толтыруға және жіберуге;
- h) бір уақытта бірнеше трейдерлер толтырған биржалық тауарды сатуға (сатып алуға), оның ішінде ақпаратты енгізудің техникалық құралдарын қолдана отырып, бір өтінімді толтыруға және жіберуге;
- i) осы Қағидалардың 11-тармағында сипатталған әрекеттерді жүзеге асыруға;
- j) биржада биржалық сауда-саттықтың бәсекеге қабілеттілігін төмендетуге, сондай-ақ Биржаның және тұтастай биржалық сауда-саттықтың беделін түсіруге бағытталған өзге де әрекеттерді жүзеге асыруға;

4. ЖАУАПКЕРШІЛІК

10. Биржа мүшесі Қазақстан Республикасының биржалық сауда саласындағы

қолданыстағы заңнамасының, Кодекстің, биржалық сауда қағидаларының және Биржаның және оның клирингтік ұйымының өзге де ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын орындамағаны үшін Биржа алдында жауапты болады.

11. Биржа биржалық саудаға қатысушылардың және үшінші тұлғалардың өтініштері бойынша, сондай-ақ өз бастамасы бойынша мынадай фактілер анықталған кезде қызметтік тергеп-тексерулер жүргізуге құқылы:

- a) биржа мүшелерінің биржалық тауарды сатуға (сатып алуға) өтінім беру кезінде биржа сертификаттамаған бағдарламалық-есептеу құралдарын пайдалануы;
- b) белгіленген күдікті аймақтан аз уақыт ішінде бір пайдаланушыдан (логин / шот) биржалық тауарды сатуға (сатып алуға) бірнеше өтінім беру. Күдікті аймақ-бұл өтінімдер мен мәмілелер жасау үшін қажетті уақыт шегіне тең немесе одан аз секундына екі рет айналу жылдамдығымен белгіленген уақыт шекарасы.
- c) Биржаның арнайы брокерлік залынан басқа, Биржа мүшелерінің бірдей заңды және (немесе) нақты орналасқан жерінің мекенжайын, сол IP-мекенжайларды (есептік жазбаны) пайдалануы;
- d) Биржаның әртүрлі мүшелеріне арналған электрондық цифрлық қолтаңбалардың сертификаттарын бір жеке тұлғаға ресімдеуі;
- e) биржалық тауарды сатуға (сатып алуға) берілген өтінімнің жылдамдығы белгіленген күдікті аймақтан аз болуы;
- f) өзге жағдайларда, Биржа мүшелерінің Қазақстан Республикасының биржалық сауда саласындағы қолданыстағы заңнамасының, Кодекстің және Биржаның және оның клирингтік ұйымының басқа да ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын өрескел бұзуы.

12. Биржа мүшесі Қазақстан Республикасының биржалық сауда саласындағы қолданыстағы заңнамасының, биржалық сауда Кодексінің, қағидаларының және Биржаның және оның клирингтік ұйымының өзге де ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын бұзған жағдайын анықтағанда, Қазақстан Республикасының биржалық сауда саласындағы заңнамасында және (немесе) Биржаның ішкі нормативтік құжаттарында көзделген тәртіптік ықпал ету шараларын, соның ішінде жіберілген бұзушылықтардың ауырлығы мен кезеңділігіне байланысты аккредиттеу уақытша тоқтатылғанға және (немесе) тоқтатылғанға дейін қолдануға құқылы.